

Stockholms
stad

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2024

3. BARN OCH UNGA

Inledning

3

För sextonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, skadligt bruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Barn och unga	3
Sammanfattning	3
Om statistiken	3
Anmälningar, utredningar och insatser	4
Anmälningar och inledda utredningar	4
Ansökan om stöd	14
Utredningstider	15
Anmälan, utredning och insats	16
Öppenvårdsinsatser	17
Behovsprövade öppenvårdsinsatser	18
Heldygnsvård	19
Särskilda ungdomshem (§ 12-hem)	20
Hem för vård eller boende (HVB)	20
Familjehem och jourhem	20
Skyddat boende	21
Behandlingsfamilj	21
Stödboende	22
Vårdnadsöverflyttningar	23
Tvångsvård av barn och unga	23
Unga lagöverträdare	25
Yttranden	25
Ungdomsvård	26
Sluten ungdomsvård	27
Mellantvång	27
Ungdomsövervakning	27
Ungdomstjänst	27
Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP)	28
Ensamkommande barn och unga	29
Antal ensamkommande barn har förändrats över tid	29
Nyttillkomna ensamkommande barn och unga i Stockholms stad	29
Aktuella ensamkommande barn samt placeringsformer	30

Barn och unga

Sammanfattning

- Anmälningar om oro för barn och unga fortsätter att öka. Under 2024 skedde en ökning med drygt sju procent.
- Under 2024 inkom drygt 30 procent av alla orosanmälningar för barn via stadens digitala tjänst. Möjligheten att göra en digital orosanmälan infördes hösten 2023.
- Beviljade öppenvårdsinsatser har minskat något jämfört med år 2023.
- Yttranden enligt 11 § lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LuL, har minskat.
- Antal ungdomar som någon gång under året avtjänade en påföljd enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU) ökade från 13 stycken år 2023 till 31 under 2024.

Om statistiken

Statistiken som redovisas i detta kapitel är hämtad från stadens verksamhetssystem sociala system, Stockholms stads socialjour, Område öppenvård (f.d. Framtid Stockholm), Migrationsverket, Statistiska centralbyrån, Brottsförebyggande rådet (BRÅ), frivården, NUSO¹ samt Statens institutionsstyrelse.

Statistiken i kapitlet avser barn i åldrarna 0–17 år och i vissa fall unga upp till 21 år. Antal under fyra redovisas i regel inte.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

¹ Nationell uppföljning av socialtjänstens insatser. NUSO är en stor nationell studie som ska fånga nuläget och följa omställningen till nya socialtjänstlagen. Stockholms stad deltar i studien.

Anmälningar, utredningar och insatser

Anmälningar och inledda utredningar

Ett ärende kan aktualiseras hos socialtjänsten på olika sätt, genom anmälan, ansökan eller information på annat sätt.² Socialtjänstens kännedom om att ett barn kan behöva stöd eller skydd kommer främst genom anmälningar från andra myndigheter, aktörer samt från privatpersoner. Anställda på vissa myndigheter och i vissa verksamheter (exempelvis förskola, skola, polismyndigheten, hälso- och sjukvård och tandvård) är skyldiga enligt lag att genast anmäla till socialnämnden om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa (14 kap. 1 § SoL).

När det gäller unga personer, det vill säga den som fyllt 18 men inte 21 år, finns inte någon generell skyldighet att anmäla oro. Socialnämndens möjlighet att inleda en utredning skiljer sig också åt beroende på om det gäller ett barn (0–17 år) eller en ung person (18–20 år). För barn som kan vara i behov av skydd eller stöd har socialnämnden ett långtgående utredningsansvar och kan inleda och genomföra en utredning oberoende av vårdnadshavarens eller barnets inställning. När det gäller en ung person kan socialnämnden i regel inte inleda någon utredning eller vidta några åtgärder om den unge inte vill ha någon hjälp. Det finns dock situationer när socialtjänsten måste agera oberoende om den unge samtycker eller inte. Så är fallet om den unge behöver vårdas enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU eller enligt lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

Ansökningar från enskilda om stöd från socialtjänsten ska alltid föranleda en utredning där behovet bedöms, och är inte medräknade i tabell 3:1. Ansökningar redovisas i tabellerna 3:8 och 3:9. Med *utredning* avses utredning inom den myndighetsutövande sociala barn- och ungdomsvården.

Tabell 3:1 Antal inkomna anmälningar samt antal och andel inledda utredningar. Totalt samt uppdelat på kön 2015–2024. (Källa: Sociala system)

År	Antal inkomna anmälningar	Antal som hanteras i en utredning*	Andel som hanteras i en utredning* (%)	Flickor	Pojkar
2015	21 926	13 012	59	5 038	7 974
2016	21 907	12 138	55	5 563	6 575
2017	26 453	13 866	52	5 957	7 909
2018	28 597	16 040	56	7 131	8 909
2019	31 957	18 113	57	8 160	9 953
2020	35 035	20 102	57	8 842	11 260
2021	35 531	20 918	59	9 473	11 445
2022	36 452	20 988	58	9 321	11 667
2023	39 886	23 369	59	10 510	12 859
2024	42 757	25 182	59	11 957	13 225

* Anmälningar som hanterats inom ramen för utredning antingen genom att ny utredning inleddes eller genom att anmälan kopplats till (tillförts) en pågående utredning.

Under 2024 inkom totalt 42 757 anmälningar om oro för barn och unga i åldersgrupperna 0–20 år. Detta är 2 871 fler anmälningar än föregående år och motsvarar en ökning på drygt sju procent. Det innebär att antalet anmälningar har fortsatt öka sedan 2023, vilket var det år som hittills haft den största årliga ökningen av antalet orosanmälningar sedan 2017. Det har inte skett någon befolkningsökning under 2024 utan tvärtom har antalet invånare i staden mellan 0–20 år minskat med cirka 700 personer.³

² Se 11 kap. 1 § SoL. Med *information* på annat sätt menas att ett ärende kan inkomma enligt SoL som inte är ansökan eller anmälan, exempelvis genom begärande om yttrande, meddelande från en myndighet eller socialtjänstens egna iakttagelser.

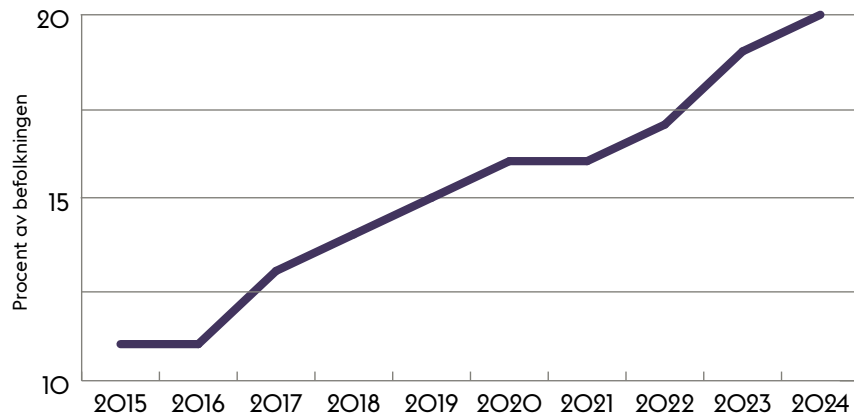
³ Avser medelbefolkningen under året i åldersgruppen 0–20 år enligt SCB för 2023 samt preliminära siffror från EPS för 2024.

I september 2023 införde Stockholms stad möjligheten att göra en digital anmälan vid oro för barn. Digital orosanmälan kan göras både som tjänsteperson och som privatperson. Under 2024 inkom 13 122 av orosanmälningarna via den digitala tjänsten vilket motsvarar drygt 30 procent av det totala antalet orosanmälningar.

Socialstyrelsens kartläggning av orosanmälningar nationellt (2022) visar att införandet av e-tjänster bland annat har förbättrat tillgängligheten för både anmälningsskyldiga, andra anmälare och privatpersoner att lämna anmälningar. Socialstyrelsen menar att införandet av e-tjänster för anmälningar om barn kan vara en bidragande orsak till det ökade antalet anmälningar nationellt.⁴ Möjligheten att göra digital orosanmälan kan vara en bidragande orsak till att antalet orosanmälningar ökat i staden för vissa uppgiftslämnare, exempelvis anonyma uppgiftslämnare. Det är värt att notera att polismyndigheten, som är den vanligaste uppgiftslämnaren, endast använder den digitala e-tjänsten i liten utsträckning. Två procent av orosanmälningarna från polisen inkom digitalt 2024.⁵ Den pågående våldsvågen med skjutningar och sprängningar kan också ha bidragit till att antalet orosanmälningar har fortsatt öka under 2024. Se nedan under figur 3:2 vilka som är de vanligaste uppgiftslämnarna vid oro för barn och unga.

Den årliga ökningen av antalet anmälningar till socialtjänsten i Stockholms stad relaterar inte till motsvarande ökning av antal invånare i åldrarna 0–20 år. I figur 3:1 redovisas andel inkomna orosanmälningar i förhållande till befolkningens mängd 0–20 år. Då det ofta förekommer flera anmälningar för samma person motsvarar *inte* siffrorna andelen personer. Däremot tydliggörs att ökningen av orosanmälningar de senaste tio åren inte enbart handlar om ökad befolkningens mängd under perioden.

Figur 3:1 Andel inkomna anmälningar i relation till befolkning 0–20 år* 2015–2024. (Källa: Sociala system)

* Avser medelbefolkning i åldersgruppen under året.

Ett ökat antal anmälningar kan vara en signal om att fler barn far illa men det behöver inte vara så. Antalet anmälningar speglar även anmälningsbenägenheten (toleransnivån för de risker som barn och unga utsätts för) i samhället.⁶

Antalet anmälningar om oro för barn och unga till socialtjänsten fortsätter att öka från år till år. Under 2024 var ökningen drygt sju procent.

4 Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022.

5 Källa sociala system

6 Anmälningar till socialtjänsten om barn och unga – En undersökning om omfattning och regionala skillnader. Socialstyrelsen; 2012.

En av förklaringarna till att anmälningar om oro för barn och unga ökat de senaste tio åren är sannolikt en ökad medvetenhet om barns rättigheter bland anmälningsskyldiga och andra uppgiftslämnare. Många myndigheter och organisationer har haft fokus på frågor om barns rättigheter och utvecklat sitt arbete utifrån ett barnrättsperspektiv inför och efter det att barnkonventionen blev lag 2020. De satsningar som gjorts de senaste åren på att utveckla samverkan mellan socialtjänsten, skolan, polismyndigheten och hälso- och sjukvården kan sannolikt ha bidragit till en ökning av antal anmälningar till socialtjänsten. En förbättrad samverkan kan medföra ökad kunskap om anmälningsskyldighet samt ett ökat ömsesidigt förtroende mellan socialtjänsten och olika samverkansaktörer.

I Socialstyrelsens kartläggning av anmälningar som kom in under 2021 framkom att flera kommuner beskriver att ökningen av antalet anmälningar skulle kunna vara en konsekvens av att andra aktörer och huvudmän inte förmår möta barns behov och ohälsa.⁷ Om barnens situation försämras med problem som hög skolfrånvaro eller psykisk ohälsa tenderar det att ge upphov till anmälningar till socialtjänsten. Detta trots att problemen (svårigheter att klara skolan, frånvaro från skolan eller långa köer till barn och ungdomspsykiatri, BUP) egentligen faller utanför socialtjänstens ansvarsområde om det inte samtidigt finns en social problematik eller annan oro kopplat till barnet.

Tabell 3:2 Andel inkomna anmälningar uppdelat per stadsdelsnämnd och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

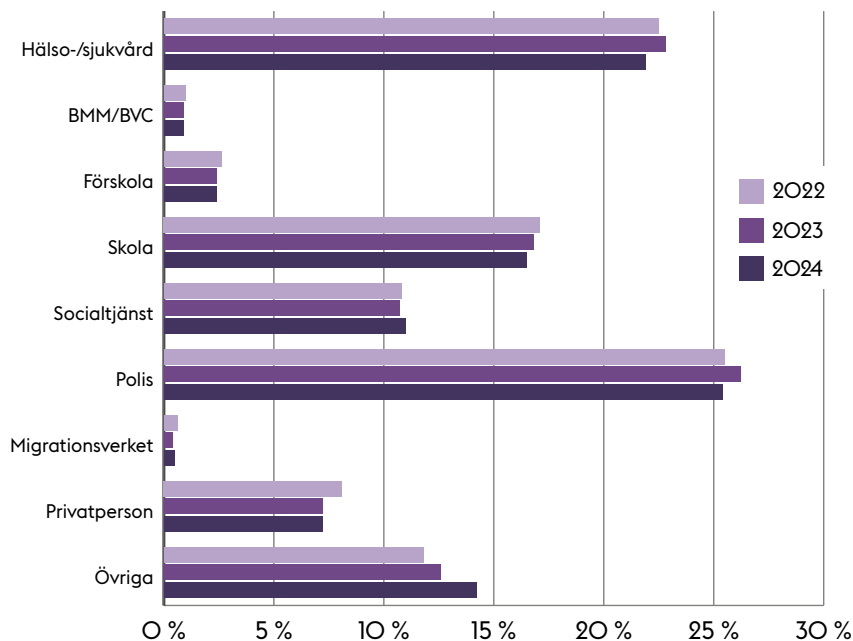
Stadsdelsnämnd	0–5 år (%)	6–12 år (%)	13–17 år (%)	18–20 år (%)	Samtliga (totalt antal)
Järva	17	32	43	8	5 965
Hässelby-Vällingby	20	33	44	3	5 255
Bromma	16	35	47	2	2 839
Kungsholmen	21	31	44	3	1 496
Norra Innerstaden	17	37	42	5	3 418
Södermalm	18	35	43	3	3 399
Enskede-Årsta-Vantör	19	34	42	5	5 866
Skarpnäck	15	33	47	5	1 680
Farsta	18	33	44	6	4 280
Hägersten-Ålvsjö	18	34	42	6	5 881
Skärholmen	19	30	44	6	2 678
Totalt i staden	18	33	43	5	42 757

I tabell 3:2 visas total antal inkomna orosanmälningar samt andel anmälningar per stadsdelsnämnd och åldersgrupp. Den vanligaste åldersgruppen som orosanmälningar gäller är barn 13–17 år följt av barn 6–12 år. Värt att notera är att den lagstiftade anmälningsplikten för vissa yrkesgrupper endast gäller barn. För de yngsta barnen mellan 0–5 år görs anmälningar i betydligt lägre utsträckning än för andra barn. Det är totalt sett i Stockholms stad en liknande befolkningsmängd inom dessa tre åldersgrupper. För unga som fyllt 18 år gäller annan lagstiftning, därav är det förväntat att antalet anmälningar för unga 18–20 år är betydligt lägre än för barn.

I figur 3:2 redovisas andelen anmälningar från de vanligaste uppgiftslämnarna för år 2022 till 2024.

⁷ Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022

Figur 3:2 Andel inkomna anmälningar per kategori uppgiftslämnare och år 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Figur 3:2 visar att de tre vanligaste uppgiftslämnarna, polismyndigheten, hälso- och sjukvården och skolan, tillsammans stod för cirka 64 procent av alla anmälningar om oro för barn och unga till socialtjänsten i Stockholms stad under 2024. Den sammanlagda andelen anmälningar från dessa tre uppgiftslämnare har i stort sett likadan ut under de tre senaste åren. Överlag är det relativt oförändrat vad gäller andel anmälningar från de olika uppgiftslämnarna. En viss skillnad finns gällande polismyndigheten och hälso- och sjukvårdens anmälningar, som har minskat något i andel medan socialtjänstens egna har ökat. Anmälningar från övriga uppgiftslämnare har ökat, främst anonyma anmälare från vilka det inkom 2 614 anmälningar 2024 jämfört med 1 762 under 2023. Under 2024 liksom under 2023 kom flest anmälningar från polismyndigheten. Vad gäller antalet orosanmälningar som polismyndigheten gjort till socialtjänsten i Stockholms stad har de ökat från 10 455 (2023) till 10 846 (2024). Även från skolan har antalet anmälningar ökat något under 2024 till 7 068, vilket är 369 fler än 2023. När det gäller förskolan är antalet anmälningar i stort sett oförändrat med 1 010 under 2024 från 953 under 2023.

Av figur 3:2 framgår också att anmälningsskyldiga som kan upptäcka omsorgsbrister bland de yngsta barnen, exempelvis personal på förskola, barnavårdscentraler (BVC) eller barnmorskemottagningar (BMM) endast stått för en liten andel, drygt tre procent, av anmälningarna till socialtjänsten under de senaste åren.

I tabell 3:3 redovisas antalet anmälningar som inkommit totalt och per stadsdelsnämnd samt hur stort antal av dessa som hanterats i en utredning. När en utredning pågår samtidigt som en eller flera nya anmälningar inkommer, kan dessa tillföras (kopplas) till den pågående utredningen, utan att något nytt beslut fattas om att inleda en utredning. En utredning kan följaktligen omfatta flera anmälningar.

Tabell 3:3 Antal anmälningar per stadsdelsnämnd samt antal av dessa som hanteras i en utredning, totalt samt fördelat på kön 2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Antal invånare 0–20*	Antal anmälningar	Antal nya utredningar**	Antal anmälningar som hanteras i en utredning***	Flickor	Pojkar
Järva	24 659	5 965	1 316	3 577	1 671	1 906
Hässelby-Vällingby	19 694	5 255	1 128	3 357	1 565	1 792
Bromma	19 886	2 839	516	1 613	826	787
Kungsholmen	11 397	1 496	228	747	301	446
Norra Innerstaden	26 569	3 418	755	1 912	946	966
Södermalm	22 750	3 399	578	1 879	1 021	858
Enskede-Årsta-Vantör	23 931	5 866	1 198	3 567	1 744	1 823
Skarpnäck	10 506	1 680	328	905	373	532
Farsta	14 678	4 280	524	2 139	966	1 173
Hägersten-Älvsjö	30 018	5 881	1 265	3 831	1 752	2 079
Skärholmen	9 440	2 678	542	1 655	792	863
Totalt i staden	214 070	42 757	8 378	25 182	11 957	13 225

* Avser medelbefolkningen i åldersgruppen under året i åldersgruppen 0–20 år.
 ** Antal utredningar som inletts av de anmälningar som avsåg barn som inte redan omfattades av en pågåendeutredning.
 *** Antal anmälningar som hanterats inom ramen för utredning genom att en ny utredning inletts eller genom att anmälan kopplats till en pågående utredning.

Det är stora skillnader mellan det antal anmälningar som mottogs i respektive stadsdelsnämnd under 2024. Socialstyrelsens kartläggning av anmälningar avseende oro för barn visar att antal anmälningar per barn är väsentligt högre i kommuner där befolkningen har låga inkomster och svag arbetsmarknadsanknytning, jämfört med kommuner med högre socioekonomisk status.⁸ Som framgår av tabell 3:3 gäller sambandet även i Stockholms stad där det inkom betydligt färre anmälningar till stadsdelsnämnderna i innerstaden jämfört med i ytterstaden trots liknande invånarantal.

Anmälningspliktiga tjänstepersoner är skyldiga att göra en orosanmälan vid misstanke om att ett barn far illa. Det innebär i praktiken att en anmälan inte alltid är detsamma som att ett barn faktiskt far illa. Vid anmälningar om oro för ett barn ska socialtjänsten göra en förhandsbedömning, det vill säga bedöma om en utredning ska inledas eller inte.

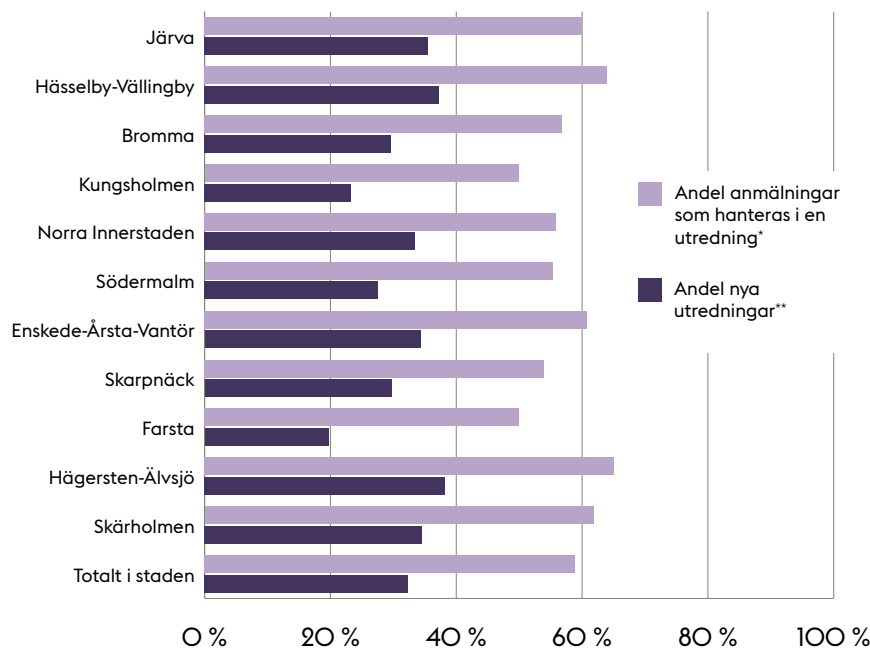
Under 2024 resulterade 8 378 anmälningar i ett beslut om att inleda en ny utredning.⁹ Detta är en ökning på cirka 400 beslut jämfört med föregående år. Det som främst har förändrats är att cirka 1 400 fler orosanmälningar under 2024 jämfört med 2023 har kopplats till en redan pågående utredning. Detta indikerar att flera olika anmälare uppmärksammar samma barn. Under 2024 har det även inkommit cirka 1 000 fler anmälningar jämfört med 2023 som lett till ett beslut om att inte inleda utredning.

Figur 3:3 visar andelen utredningar som inleddes totalt i staden och i respektive stadsdelsnämnd under 2024.

8 Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022
 9 Samma barn kan ha utretts flera gånger under året. Siffran motsvarar därför inte antalet barn som utreddes 2023.

Figur 3:3 Andel inledda utredningar per stadsdelsnämnd 2024.

(Källa: Sociala system)

* Andel anmälningar som omfattats av en utredning antingen genom att en ny utredning inletts eller genom att anmälan kopplats till en pågående utredning.

** Andel utredningar som inletts av de anmälningar som avsåg barn som inte redan omfattades av en pågående utredning.

Det är skillnad mellan stadsdelsnämnderna vad gäller hur stor andel av de inkomna anmälningarna som hanterades i en utredning. Dessa skillnader förekommer även mellan stadsdelsnämnder med liknande socioekonomiska förhållanden. Se vidare i tabell 3:5b och 3:6b om vilken problematik som lett till att utredning inletts i respektive stadsdelsnämnd.

Totalt i staden var andelen anmälningar för barn och unga (0–20 år) som hanterades i en utredning, antingen genom att anmälan kopplades till en pågående utredning eller genom att en ny utredning inleddes, cirka 59 procent under 2024 vilket är samma som föregående år.

Under 2024 ledde cirka 32 procent av de anmälningar som avsåg barn och unga (0–20 år), som inte redan var aktuella i en utredning, till att utredning inleddes. Motsvarande andel för 2023 var 33 procent och för 2022 var det 34 procent.

I Socialstyrelsens nationella kartläggning (2022) framkommer att av de anmälningar som togs emot i Sverige under 2021 gällande barn 0–17 år, hanterades 55 procent i en utredning. Av de anmälningar som under 2021 avsåg barn i landet som inte redan var aktuella i en pågående utredning ledde 29 procent till inledd utredning.¹⁰

59 %

I Stockholms stad 2024 hantearades 59 procent av alla oros-anmälningar i en utredning, antingen genom att en ny utredning inleddes eller genom att anmälan tillfördes en redan pågående utredning.

¹⁰ Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022

Under 2024 berördes 4,8 procent av alla barn och unga mellan 0–20 år i Stockholms stad av en utredning inom den myndighetsutövande sociala barn- och ungdomsvården.

Tabell 3:4 Andel unika barn och unga där anmälan lett till utredning i relation till befolkningen uppdelat på åldersgrupp och stadsdelsnämnd 2024.

(Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	0–5 år (%)	6–12 år (%)	13–17 år (%)	18–20 år (%)	Samtliga (%)
Järva	5,1	8,5	8,0	3,0	6,7
Hässelby-Vällingby	6,7	8,4	8,3	1,3	6,9
Bromma	2,5	4,4	3,9	0,4	3,2
Kungsholmen	1,7	3,8	3,9	0,5	2,7
Norra Innerstaden	1,9	4,7	4,6	1,0	3,2
Södermalm	1,8	4,9	4,2	0,8	3,2
Enskede-Årsta-Vantör	4,6	8,1	7,7	2,4	6,3
Skarpnäck	2,1	5,0	5,9	1,5	4,0
Farsta	3,4	5,5	6,6	2,5	4,9
Hägersten-Älvsjö	3,5	6,6	6,3	1,8	5,1
Skärholmen	6,7	8,6	9,1	3,4	7,5
Totalt i staden	3,4	6,3	6,2	1,7	4,8

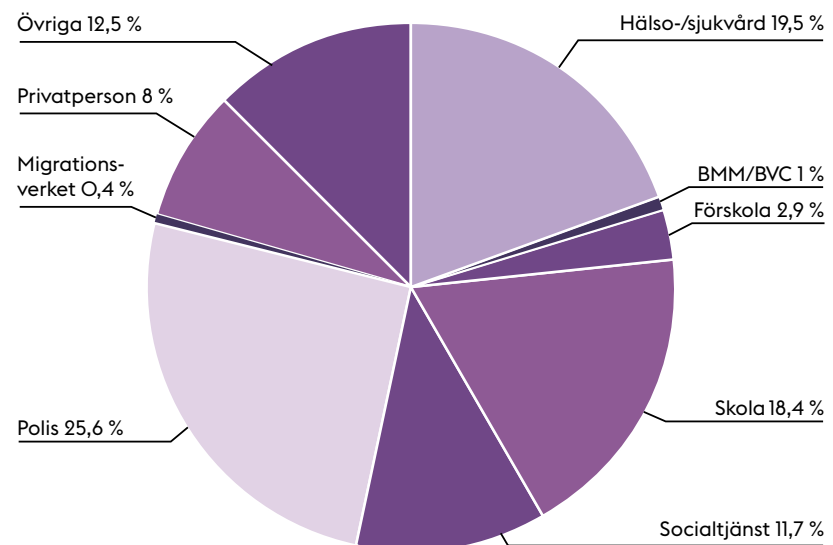
Tabellen avser barnet eller den ungas ålder vid årets slut samt avser anmälningar som lett till att en ny utredning inletts eller kopplats till en pågående utredning.

Tabell 3:4 visar att 4,8 procent av alla barn och unga 0–20 år i Stockholms stad har varit aktuella för utredning hos socialtjänsten under 2024. Det är en något högre andel än föregående år då det var 4,6 procent. Barn 0–5 år har i betydligt lägre utsträckning omfattats av en utredning än barn 6–17 år. Så här har det sett ut de senaste åren. Av stadens unga i åldern 18–20 år omfattades 1,7 procent av utredning. För denna åldersgrupp skiljer sig socialtjänstens lagstadgade möjlighet att inleda utredning jämfört med möjligheten när det gäller minderåriga.

Tabell 3:4 synliggör även att skillnaden mellan stadsdelsnämnderna är stora när det gäller andel unika barn som 2024 omfattades av en utredning hos socialtjänsten. I innerstadens stadsdelsnämnder berördes mellan två och tre procent av alla barn och unga 0–20 år av utredning. För barn och unga i samma åldersgrupp i ytterstadens stadsdelsnämnder handlade det om cirka sex till åtta procent.

Figur 3:4 visar vem som gjort orosanmälan för de barn och unga där utredning inleddes under 2024.

Figur 3:4 Uppgiftslämnare vid inledda utredningar 2024.* (Källa: Sociala system)

*Avser anmälningar som lett till att en ny utredning inletts eller kopplats till en pågående utredning.

Polismyndigheten är den vanligaste uppgiftslämnaren sett till de anmälningar som lett till att utredning inletts. När en utredning inleds eller en anmälan kopplas till en pågående utredning är det i drygt 25 procent av ärendena, polisen som har gjort orosanmälan. Andra vanliga uppgiftslämnare när en utredning inletts är hälso- och sjukvård och skola. Tillsammans är polismyndigheten, skola och hälso- och sjukvård uppgiftslämnare för cirka 64 procent av anmälningarna som lett till att utredning inletts. Detta motsvarar samma andel som de orosanmälningar som dessa uppgiftslämnare gjort totalt sett.

Tabell 3:5a Antal anmälningar som lett till utredning utifrån problematik hos föräldrar uppdelat per stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024.

(Källa: Sociala system)

Problematik hos förälder eller vårdnadshavare								
Stadsdelsnämnd	Fysiska övergrepp mot barnet	Psykiska övergrepp mot barnet	Vanvård/försum-melse	Våld inom familjen/närstående	Relations-konflikt inom familjen	Alkohol-/drog-missbruk	Heders-relaterad problematik	Övrigt**
Järva	251	53	306	447	198	166	32	192
Hässelby-Vällingby	237	106	222	456	273	261	19	320
Bromma	126	98	203	253	196	211	5	164
Kungsholmen	52	21	71	83	78	99	*	54
Norra Innerstaden	129	79	151	314	281	282	5	214
Södermalm	134	67	168	312	376	283	*	292
Enskede-Årsta-Vantör	135	109	401	573	278	511	28	484
Skarpnäck	79	54	98	102	95	140	8	170
Farsta	164	59	165	256	235	274	7	198
Hägersten-Älvsjö	258	135	420	487	405	442	8	401
Skärholmen	118	31	189	203	104	185	7	156
Totalt i staden	1683	812	2394	3486	2519	2854	119	2645

* Antal under 4 redovisas ej.

** Övrigt avser misstanke om sexuella övergrepp mot barn, psykisk ohälsa/funktionshinder, funktionsnedsättning, kriminalitet, annat skäl.

Tabell 3:5a visar antalet anmälningar som inneburit att utredning inletts utifrån problematik hos förälder eller vårdnadshavare. Tabellen anger inte samtliga anmälningar som inkommit i respektive stadsdelsnämnd utan enbart de anmälningar som lett till att utredning inletts.

Tabell 3:5b Andel anmälningar som lett till utredning utifrån problematik hos föräldrar uppdelat per stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024.

(Källa: Sociala system)

Problematik hos förälder eller vårdnadshavare (%)								
Stadsdelsnämnd	Fysiska övergrepp mot barnet	Psykiska övergrepp mot barnet	Vanvård/försum-melse	Våld inom familjen/närstående	Relations-konflikt inom familjen	Alkohol-/drog-missbruk	Heders-relaterad problematik	Övrigt**
Järva	15	3	19	27	12	10	2	12
Hässelby-Vällingby	13	6	12	24	14	14	1	17
Bromma	10	8	16	20	16	17	0	13
Kungsholmen	11	5	16	18	17	22	*	12
Norra Innerstaden	9	5	10	22	19	19	0	15
Södermalm	8	4	10	19	23	17	*	18
Enskede-Årsta-Vantör	5	4	16	23	11	20	1	19
Skarpnäck	11	7	13	14	13	19	1	23
Farsta	12	4	12	19	17	20	1	15
Hägersten-Älvsjö	10	5	16	19	16	17	0	16
Skärholmen	12	3	19	20	10	19	1	16

* Antal under 4 redovisas ej.

** Övrigt avser misstanke om sexuella övergrepp mot barn, psykisk ohälsa/funktionshinder, funktionsnedsättning, kriminalitet, annat skäl.

Tabell 3:5b visar fördelningen mellan anmälningsorsaker bland inledda utredningar utifrån problematik hos förälder eller vårdnadshavare. För att exemplifiera med Skärholmens stadsdelsnämnd: Av samtliga inledda utredningar utgör utredningar som inleds utifrån misstanke om fysiska övergrepp mot barn tolv procent.

Bland inledda utredningar utgör våld inom familjen den anmälningskategori som är vanligast i staden som helhet.

Tabell 3:6a Antal anmälningar som lett till utredning utifrån egna svårigheter hos barnet, uppdelat på stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024. (Källa: Sociala system)

Egna svårigheter hos barnet						
Stadsdelsnämnd	Skolsociala problem	Beteende-problem	Förseelse/ annan brottslighet	Alkohol-/ drogmissbruk	Psykisk ohälsa	Övrigt
Järva	187	311	101	133	112	47
Hässelby-Vällingby	231	406	132	134	216	56
Bromma	124	155	86	129	154	45
Kungsholmen	35	90	76	35	48	12
Norra Innerstaden	108	137	107	103	169	20
Södermalm	127	197	81	97	156	28
Enskede-Årsta-Vantör	185	371	183	171	201	28
Skarpnäck	66	139	62	34	108	35
Farsta	144	301	180	144	118	12
Hägersten-Älvsjö	186	353	219	204	297	56
Skärholmen	113	190	81	55	104	42
Totalt i staden	1506	2650	1308	1239	1683	381

Tabell 3:6a visar antalet anmälningar där utredning inletts utifrån egna svårigheter hos barnet. Tabellen anger inte samtliga anmälningar som inkommit i respektive stadsdelsnämnd utan enbart de som lett till att utredning inletts.

Tabell 3:6b Andel anmälningar som lett till utredning utifrån egna svårigheter hos barnet, uppdelat på stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024. (Källa: Sociala system)

Egna svårigheter hos barnet (%)						
Stadsdelsnämnd	Skolsociala problem	Beteende-problem	Förseelse/ annan brottslighet	Alkohol-/ drogmissbruk	Psykisk ohälsa	Övrigt
Järva	21	35	11	15	13	5
Hässelby-Vällingby	20	35	11	11	18	5
Bromma	18	22	12	19	22	6
Kungsholmen	12	30	26	12	16	4
Norra Innerstaden	17	21	17	16	26	3
Södermalm	19	29	12	14	23	4
Enskede-Årsta-Vantör	16	33	16	15	18	2
Skarpnäck	15	31	14	8	24	8
Farsta	16	33	20	16	13	1
Hägersten-Älvsjö	14	27	17	16	23	4
Skärholmen	19	32	14	9	18	7

Tabell 3:6b visar fördelningen mellan anmälningsorsaker bland inledda utredningar utifrån egna svårigheter hos barnet eller den unge. För att exemplifiera med Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd: Av samtliga inledda utredningar utgör utredningar som inleds efter en anmälan om skolsociala problem 14 procent.

Bland utredningar som inletts utifrån barnets egna svårigheter är beteendeproblem den vanligaste orsaken i staden som helhet.

Tabell 3:7 Antal anmälningar och antal dagar till beslut 2024.

(Källa: Sociala system)

	Antal dagar till beslut 2024						
	1–3 dagar	4–14 dagar	15–21 dagar	22–30 dagar	31–60 dagar	60+ dagar	Totalt
Utredning inledd	3 339	3 381	1 187	328	135	8	8 378
Kopplad information	9 887	4 752	1 291	452	320	102	16 804
Beslut inte inleda utredning	1 380	8 210	5 443	1 641	747	95	17 516
Ej färdigbehandlad info	0	0	0	0	27	32	59
Totalt i staden	14 606	16 343	7 921	2 421	1 229	237	42 757

Vid en anmälan om oro för ett barn ska socialtjänsten efter en omedelbar skyddsbedömning fatta beslut om att inleda eller inte inleda en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL. Ett sådant beslut ska fattas skyndsamt och senast 14 dagar från det att anmälan tagits emot. I vissa undantagsfall kan det finnas giltiga skäl att denna tidsgräns förlängs. Om socialtjänsten bedömer att sådana skäl föreligger ska dessa beslut vara väl motiverade och orsaken framgå tydligt av den skriftliga dokumentationen.

Det inkommer många orosanmälningar för barn där det redan pågår en utredning. Dessa kopplas då till den befintliga utredningen. I tabell 3:7 redovisas samtliga anmälningar som kommit in till staden under 2024 samt hur lång tid det tagit att fatta beslut om en utredning ska inledas eller inte. Tidsförloppet är uppdelat i olika intervall, från 1-3 dagar till mer än 60 dagar.

Under 2024 inkom 42 757 anmälningar till Stockholms stad och majoriteten av dessa behandlades inom 14 dagar. För 7 921 anmälningar tog det mellan 15 och 21 dagar att fatta beslut och för 2 421 anmälningar tog det mellan 22 och 30 dagar att fatta beslut.

Vidare fattades beslut i 1 157 anmälningar när det gått mellan 31 och 60 dagar och i 205 anmälningar fattades beslut efter mer än 60 dagar. De 59 anmälningar som återfinns i raden *Ej färdigbehandlad info* är de anmälningar som inkommit under året och där det fortfarande saknas ett beslut vid tidpunkten för statistikuttaget.¹¹

11 Information till tabellen togs ut från sociala system den 7 februari 2025. För de anmälningar där beslut inte fattats när filen togs ut har dagar beräknats från datum för inkommen anmälan, vilket kan vara från 1 januari – 31 december.

Ansökan om stöd

En ansökan om stöd kan göras av ett barns vårdnadshavare eller av barnet självt efter att barnet fyllt 15 år. Från och med den 1 juli 2023 har socialtjänsten också möjlighet att bevilja vissa öppna insatser, till exempel kontaktperson samt särskilt kvalificerad kontaktperson, till barn som fyllt 12 år utan vårdnadshavares samtycke. Barnet själv måste samtycka till insatsen och bestämmelserna regleras i 3 kap. 6 a-b § SoL.

En ansökan kan vara muntlig eller skriftlig och socialtjänsten ska som huvudregel inleda utredning när en person ansöker om stöd. Ibland kan det vara otydligt om en person ansökt eller ej och i dessa situationer är det socialtjänstens ansvar att ta reda på om avsikten varit att göra en ansökan eller inte. När en ansökan kommer in i en redan pågående utredning kopplas den, liksom anmälningar, till den befintliga utredningen.

Tabell 3:8 Antal ansökningar totalt samt uppdelat på åldersgrupp och kön 2024. (Källa: Sociala system)

Ålder	Flickor	Pojkar	Totalt
0–5 år	38	48	86
6–11 år	139	184	323
12–14 år	81	80	161
15–17 år	121	82	203
18–20 år	129	148	277
Totalt	508	542	1 050

Under 2024 inkom 1 050 ansökningar gällande barn och unga 0–20 år.¹² Av de ansökningar som inkom under 2024 rörde cirka 52 procent pojkar och cirka 48 procent flickor. Det är något vanligare att ansöka om stöd i de äldre åldersgrupperna. Detta kan delvis bero på att en myndig person själv behöver göra en ansökan för att behålla det stöd hen beviljats innan 18-årsdagen.

Tabell 3:9 Antal ansökningar totalt samt uppdelat på kön och stadsdelsnämnd 2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Flickor	Pojkar	Totalt
Järva	55	65	120
Hässelby-Vällingby	59	63	122
Bromma	40	30	70
Kungsholmen	21	26	47
Norra Innerstaden	33	48	81
Södermalm	56	59	115
Enskede-Årsta-Vantör	61	63	124
Skarpnäck	30	41	71
Farsta	47	33	80
Hägersten-Älvsjö	70	52	122
Skärholmen	36	62	98
Totalt i staden	508	542	1 050

¹² Från år 2024 inkluderas kategorin privatperson anhörig i statistiken gällande ansökningar för barn och unga. Statistiken kan därför inte jämföras med tidigare år då denna kategori inte redovisats.

Skillnaderna mellan stadsdelsnämnderna vad gäller antalet ansökningar följer samma mönster som för anmälningar. Det vill säga att det inkommer något fler ansökningar i ytterstadens stadsdelsnämnder jämfört med i innerstadens stadsdelsnämnder, även om den faktiska skillnaden är relativt liten.

Utredningstider

Det är viktigt ur flera aspekter att utredningar avseende barns behov av stöd och skydd slutförs inom de lagstadgade fyra månaderna. Ett utdraget utredningsförfarande minskar rättssäkerheten för den enskilde och kan samtidigt orsaka ett minskat förtroende för socialtjänsten. En fördröjd utredning kan även leda till att insatser som barnet bedöms vara i behov av försenas. Det är möjligt att påbörja insatser under utredningstiden om barnet, den unge eller vårdnadshavarna efterfrågar det och om socialtjänsten bedömer att behov finns. Utredningar ska genomföras skyndsamt och slutföras inom fyra månader, om det inte finns särskilda skäl att fatta beslut om förlängd utredningstid (11 kap. 2 § andra stycket SoL).

Tabell 3:10 Andel utredningar som pågått mer än 4 månader samt andel av dessa med beslut om förlängning 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Andel utredningar som pågått mer än 4 månader (%)			Därav med förlängningsbeslut, andel (%)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Järva	26	32	29	29	15	16
Hässelby-Vällingby	25	29	18	26	35	29
Bromma	58	21	14	12	15	40
Kungsholmen	23	47	39	11	*	10
Norra Innerstaden	31	29	44	7	10	9
Södermalm	47	56	40	*	*	9
Enskede-Årsta-Vantör	23	33	37	11	6	3
Skarpnäck	25	25	29	10	14	*
Farsta	37	33	44	*	5	3
Hägersten-Älvsjö	42	49	39	10	9	5
Skärholmen	52	49	52	13	13	12
Totalt i staden	34	36	39	13	12	8

* Antal under 4 redovisas ej.

** Tabellen avser utredningar med startdatum under perioden 1 januari till och med 30 juni och kan inte användas för helårsanalys.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna.

I första kolumnen i tabell 3:10 visas hur stor andel av samtliga utredningar som inletts under perioden första januari till 30 juni 2024 och som pågått längre än fyra månader. Kolumnen är uppdelad på stadsdelsnämnd. Tabellens andra kolumn visar i hur stor andel av dessa utredningar beslut om förlängd utredningstid fattats. Kolumnen är uppdelad på stadsdelsnämnd.

I staden totalt har nästan 40 procent av alla utredningar som inleddes under 2024 pågått längre tid än fyra månader. I åtta procent av dessa har beslut om förlängd utredningstid fattats. Dessa siffror skiljer sig inte markant från hur det såg ut under 2022 och 2023 även om den övergripande trenden är att fler utredningar pågår längre tid än fyra månader.

Anmälan, utredning och insats

Tabell 3:11a visar antalet inkomna orosanmälningar för barn 0–17 år mellan 1 januari och 30 juni 2024 samt hur många av dessa där utredning inletts och beslut om insats har fattats. Tabell 3:11b visar samma sak men för unga 18–20 år.

Tabell 3:11a Flödesschema: anmälningar, utredningar, insatser för barn 0–17 år.* (Källa: Sociala system)

Stadelsnämnd	Antal inkomna anmälningar exkl kopplade**	Varav antal inledda utredningar	Varav andel inledda utredningar (%)	Antal beslutade insatser av de inledda utredningarna	Andel beslutade insatser av de inledda utredningarna (%)
Järva	1 764	638	36	219	34
Hässelby-Vällingby	1 446	511	35	165	32
Bromma	880	246	28	73	30
Kungsholmen	489	108	22	45	42
Norra Innerstaden	1 139	391	34	134	34
Södermalm	1 034	278	27	91	33
Enskede-Årsta-Vantör	1 616	599	37	121	20
Skarpnäck	536	206	38	58	28
Farsta	1 269	250	20	69	28
Hägersten-Älvsjö	1 579	630	40	182	29
Skärholmen	743	274	37	93	34
Totalt i staden	12 495	4 131	33	1 250	30

* Avser anmälningar inkomna under perioden 1 januari – 30 juni 2024.

** Gäller anmälningar som avser barn som inte redan omfattades av en pågående utredning.

När en orosanmälan inkommer avseende ett barn eller en ung person ska beslut om att inleda utredning eller inte inleda utredning fattas inom 14 dagar. Socialtjänstens möjlighet att inleda en utredning skiljer sig åt beroende på om det gäller ett barn eller en ung person (18–20 år). För barn som kan vara i behov av skydd eller stöd har socialtjänsten ett långtgående utredningsansvar och kan inleda och genomföra en utredning oberoende av vårdnadshavarens eller barnets inställning. När det gäller en ung person kan socialtjänsten som regel inte inleda någon utredning eller vidta några åtgärder om den unge inte vill ha någon hjälp. Det finns dock situationer när socialtjänsten måste agera oberoende av samtycke. Så är fallet om den unge behöver vårdas enligt LVU eller enligt LVM.

Det varierar mellan stadsdelsnämnderna avseende hur stor andel av de inkomna anmälningarna som resulterar i att utredning inleds. Vad gäller barn 0–17 år är genomsnittet för staden 33 procent och av dessa utredningar är det sedan 30 procent som leder till ett beslut om insats. Värt att notera är att socialtjänsten i en del ärenden kan bedöma att ett barn eller en ung person är i behov av insats, men om vårdnadshavare eller den unge själv, om hen är över 15 år, inte samtycker till insats finns inga möjligheter att bevilja insatser.

Forskningsstudien NUSO¹³ visar att i cirka 29 procent av utredningarna där socialtjänsten bedömt ett behov av insats saknas samtycke från en vårdnadshavare.

13 Resultat från NUSO Stockholms stad 2025.

Tabell 3:11b Flödesschema: anmälningar, utredningar, insatser för unga 18–20 år.** (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Antal inkomna orosanmälningar exkl kopplade***	Varav antal inledda utredningar	Antal beslutade insatser av de inledda utredningarna
Järva	133	42	17
Hässelby-Vällingby	69	13	*
Bromma	35	7	*
Kungsholmen	28	*	*
Norra Innerstaden	78	18	*
Södermalm	55	8	0
Enskede-Årsta-Vantör	127	30	11
Skarpnäck	38	*	*
Farsta	83	13	*
Hägersten-Älvsjö	82	17	*
Skärholmen	63	21	6
Totalt i staden	791	177	49

* Antal under 4 redovisas ej.

** Avser anmälningar inkomna under perioden 1 januari – 30 juni 2024.

*** Gäller anmälningar som avser unga som inte redan omfattades av en pågående utredning.

Även vad gäller personer 18–20 år varierar det mellan stadsdelsnämnderna hur stor andel av de inkomna anmälningarna som resulterar i att utredning inleds. Snittet för staden är 22 procent och av dessa utredningar beviljas sedan insats i 28 procent.

Öppenvårdsinsatser

I Stockholms stad erbjuds ett flertal öppenvårdsinsatser, främst av stadens stadsdelsnämnder, men också av socialnämnden, som bedriver vissa uppsökande, rådgivande och stödjande verksamheter. Många av stadens insatser kräver inte individuell behovsprövning, till exempel kuratorssamtal och samtalsgrupper vid stadens ungdomsmottagningar samt insatser från stödcentrum.

Föräldraskapsstöd, råd- och stödsamtal, skolsociala team samt olika stödgruppverksamheter som riktar sig till barn, unga och deras föräldrar erbjuds utan föregående individuell behovsprövning.

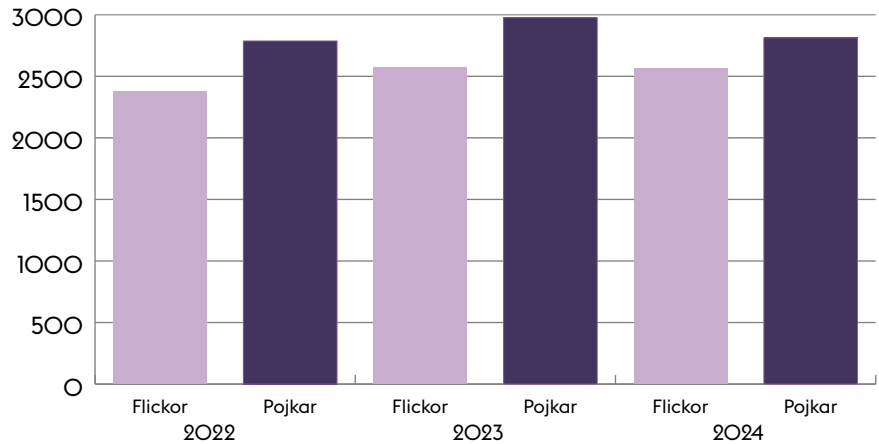
Insatser som behovsprövas genom en utredning och beviljas enligt 4 kap. 1 § SoL verkställs oftast vid respektive stadsdelsnämnds genom öppenvård, alternativt vid socialnämndens tillhandahållna öppenvård. Exempel på sådana insatser är strukturerade öppenvårdsprogram, personligt stöd, kontaktperson eller kontaktfamilj, Särskilt kvalificerad kontaktperson, BSFT¹⁴ med flera.

14 Brief Strategic Family Therapy (kort strategisk familjeterapi) är en manualbaserad metod för familjer med ungdomar som har missbruks- och beteendeproblem. Metoden är lik systemisk eller strukturell familjeterapi.

Behovsprövade öppenvårdsinsatser

En jämförelse över tre år visar att antalet behovsprövade öppenvårdsinsatser som beviljas barn och unga ökade mellan 2022 och 2023 men sjönk något 2024, både vad gäller flickor och pojkar. År 2024 beviljades 2 812 öppenvårdsinsatser till pojkar och 2 563 öppenvårdsinsatser till flickor.

Figur 3:5 Antal beviljade öppenvårdsinsatser 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Strukturerade öppenvårdsinsatser är den typ av insats som oftast beviljas i staden och familjebehandling är troligen den mest förekommande insatsen i denna kategori. Totalt deltog 3 508 barn och unga i någon form av strukturerad öppenvårdsinsats under 2024. Av dessa var 1 806 pojkar och 1 702 flickor. Jämfört med år 2023 är detta en minskning men antalet är högre än år 2022.

Antal barn och unga som 2024 beviljades insatsen personligt stöd var 415 personer. Jämfört med 2022 är minskningen av insatsen personligt stöd 32 procent och jämfört med 2023 har insatsen minskat 15 procent.

Antalet barn och unga som beviljats kontaktfamilj eller kontaktperson har ökat från 709 barn år 2023 till 740 barn år 2024. Ökningen går att härleda till andelen flickor som är cirka 15 procent högre år 2024 än 2023, medan andelen pojkar har minskat med cirka fyra procent.

År 2024 beviljades insatsen BSFT till 69 barn. Det är ett barn mer än år 2023. Av dessa barn var 35 pojkar och 34 flickor.

Under 2024 beviljades 80 barn samtalsstöd på något av stadens relationsvårdscenter.¹⁵

¹⁵ Barnsamtal vid något av stadens relationsvårdscenter innefattar antingen Trappansamtal eller här-och-nu-samtal (båda modeller för krissamtal med barn som upplevt våld i sin familj).

Tabell 3:12 Antal beviljade öppenvårdsinsatser. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Egen regi	Köpta
Järva	928	73
Hässelby-Vällingby	568	42
Bromma	285	38
Kungsholmen	170	*
Norra Innerstaden	371	80
Södermalm	386	62
Enskede-Årsta-Vantör	563	54
Skarpnäck	198	*
Farsta	399	28
Hägersten-Älvsjö	728	47
Skärholmen	322	23
Totalt i staden	4 918	457

* Antal under 4 redovisas ej.

Tabell 3:12 visar antalet beviljade öppenvårdsinsatser sorterat på stadsdelsnämnd samt om insatserna beviljats i stadens egen regi eller om de har köpts från privata leverantörer. Av tabellen framgår att 4 918 öppenvårdsinsatser beviljats antingen i stadsdelsnämndernas eller i socialnämndens regi, medan 457 insatser köpts från privata leverantörer. Sammanlagt blir detta 5 375 insatser vilket är en minskning från föregående år med cirka tre procent.

Heldygnsvård

Tabell 3:13 Antal barn och unga som någon gång under året varit placerade i heldygnsvård fördelat på stadsdelsnämnd och placeringsform 2024.

(Källa: Nyckeltal inrapporterade till SLK från stadsdelsförvaltningarnas enheter för barn och unga)

Stadsdelsnämnd	§12-hem	HVB	Jourhem	Familjehem	Skyddat boende**	Stödboende	Behandlingsfamilj
Järva	29	61	197	130	31	37	46
Hässelby-Vällingby	9	45	98	103	39	14	4
Bromma	*	6	33	41	0	7	0
Kungsholmen	*	7	15	8	*	5	4
Norra Innerstaden	*	13	27	16	7	9	4
Södermalm	*	6	29	38	18	16	4
Enskede-Årsta-Vantör	9	37	136	106	34	35	6
Skarpnäck	0	16	33	24	20	5	0
Farsta	14	26	57	28	*	16	32
Hägersten-Älvsjö	16	36	102	46	10	27	10
Skärholmen	13	36	89	48	31	15	6
Totalt i staden	99	289	816	588	194	186	116

* Antal under 4 redovisas ej.

** Denna kolumn avser barn som placerats tillsammans med en vårdnadshavare efter den 1 april, barn som innan 1 april var medföljande en vårdnadshavare samt barn och unga som placerats utan vårdnadshavare.

Ensamkommande barn ingår inte i tabellen.

Under 2024 har cirka 2 000 barn och unga varit placerade enligt SoL, LVU och lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende (LPBSB) utanför det egna hemmet. Motsvarande siffra för 2023 var cirka 1 900. I siffran ingår barn och unga som varit placerade under hela året såväl som barn och unga som varit placerade enstaka dagar. Vidare ingår barn och unga som placerats under året liksom barn och unga som varit placerade sedan många år tillbaka. Ökningen om cirka 100 barn och unga från föregående år kan bero på förändrad lagstiftning som innebär att barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende från och med den första april 2024 måste ha ett individuellt beslut om insatsen. Socialtjänsten i Stockholms stad har placerat 90 barn i skyddat boende enligt SoL och 50 barn enligt LPBSB under 2024. Siffrorna avser inte unika barn eftersom ett och samma barn kan ha varit placerad både i enlighet med LPBSB och i enlighet med SoL. I tabellen ovan ingår inte ensamkommande barn och unga då dessa redovisas separat senare i detta kapitel.

Särskilda ungdomshem (§ 12-hem)

För vård av barn och unga, som på grund av eget beteende enligt 3 § LVU, behöver stå under särskilt noggrann tillsyn finns det särskilda ungdomshem. Även barn och unga som vårdas med stöd av 2 § LVU eller SoL kan, i undantagsfall, vara inskrivna på särskilda ungdomshem. Behovet av särskilda ungdomshem tillgodoses av Statens institutionsstyrelse (SiS). Under 2024 var 100 barn och unga från Stockholms stad placerade på ett särskilt ungdomshem. Motsvarande antal under 2023 var 110. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Hem för vård eller boende (HVB)

Med hem för vård eller boende avses ett hem som tar emot enskilda för vård eller behandling i förening med boende. En privat aktör måste ha tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva HVB. Detta gäller även för verksamhet som kommun genom entreprenadavtal överlåtit till enskild att utföra. Tillstånd behövs inte för sådan verksamhet som kommunen själv bedriver, men kommunen är skyldig att anmäla verksamheten till IVO. Antalet placerade barn och unga från Stockholms stad på HVB uppgick år 2024 till 305 personer. Motsvarande antal under 2023 var 285. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Familjehem och jourhem

Familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialtjänsten tar emot barn för stadigvarande vård och fostran och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt. Ett familjehem kan vara ett hem inom barnets sociala nätverk eller ett hem där familjehemsföräldrarna inte känner barnet sedan tidigare. Alla familjehem ska utredas och godkännas av socialtjänsten.

Under 2024 var 640 barn och unga familjehemsplacerade av Stockholms stad, jämfört med 659 barn och unga under 2023. Av dessa 640 familjehemsplaceringar under 2024 var 106 nya placeringar. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Jourhem är ett enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran på uppdrag av socialtjänsten. Hemmet ska vara utrett av socialtjänsten och placeringen ska vara tidsbegränsad.

Under 2024 var 862 barn och unga från Stockholms stad placerade i jourhem. Året innan var antalet barn och unga placerade i jourhem 861. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Skyddat boende

Skyddat boende är en boendeinsats för den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. När ett barn följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska detta från och med den 1 april 2024 utredas och insatsen ska behovsprövas individuellt. När det finns samtycke från båda vårdnadshavarna, och om barnet fyllt 15 år även från barnet själv, beviljas barnet insatsen med stöd av SoL. Saknas samtycke från den vårdnadshavare som barnet inte placeras tillsammans med, kan socialtjänsten, efter ansökan hos förvaltningsrätten bevilja barnet skyddat boende med stöd av LPBSB. Före den 1 april 2024 var barn medföljande till en vårdnadshavare utan individuell behovsprövning och utan eget placeringsbeslut.

I och med att skyddat boende från den 1 april 2024 blivit tillståndspliktigt finns det två inriktningar av tillståndspliktig verksamhet för våldsutsatta barn och vuxna; skyddat boende och HVB med inriktning skyddat boende. Verksamheter med tillstånd enligt den nya tillståndsplikten för skyddat boende kan ta emot vuxna individer och vuxna vårdnadshavare med medföljande barn. HVB med inriktning skyddat boende är sedan tidigare tillståndspliktigt och kan ta emot barn och vuxna med eller utan medföljande barn. Ett skyddat boende ska ge stöd medan ett HVB ska ge insatser i form av vård eller behandling.

I kolumnen för skyddat boende i tabell 3:13 ingår barn som placerats tillsammans med en vårdnadshavare enligt LPBSB eller enligt SoL efter den 1 april 2024, barn som innan den 1 april var medföljande till en vårdnadshavare samt barn och unga som placerats på HVB utan en vårdnadshavare på grund av hedersrelaterat våld och förtryck eller på grund av våld i den egna nära relationen.

Under år 2024 var totalt 194 barn placerade tillsammans med sin vårdnadshavare i skyddat boende. Under perioden 1 januari till 31 mars räknades barnen som medföljande till en vårdnadshavare som placerats i skyddat boende. Från perioden 1 april till 31 december var barnen placerade med beslut om insats enligt LPBSB eller SoL. Under år 2023 var 207 barn medföljande till en vårdnadshavare som placerats i skyddat boende.

Behandlingsfamilj

Vårdformen behandlingsfamilj bygger på den manualbaserade amerikanska behandlingsinsatsen Treatment Foster Care Oregon (TFCO) som har utvecklats vid Oregon Social Learning Center och använts i Sverige sedan början av 2000-talet. Insatsen rekommenderas av Socialstyrelsen i kunskapsstödet *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott för barn 6–17 år*.¹⁶ I Sverige har vårdföretaget Humana ensamrätt i TFCO-metoden. Stockholms stad har även upphandlat företag som erbjuder en liknande förstärkt familjehemsplacering, så kallade behandlingsfamiljer, för barn och unga med allvarliga beteendeproblem. Insatsen används som ett alternativ till placering på institution där barn och unga i åldern 12–17 år med allvarliga beteendeproblem istället placeras i ett förstärkt familjehem. Ett behandlingsteam arbetar tillsammans med behandlingsfamiljen, barnet eller den unga, den biologiska familjen och barnets eller den unges skola. Under året har stadsdelsnämnderna placerat 116 barn och unga i behandlingsfamilj. Motsvarade antal under 2023 var 128. Placeringsformen har redovisats i socialtjänstrapporten sedan 2022.

¹⁶ Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott. Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6 – 17 år. Socialstyrelsen, november 2021

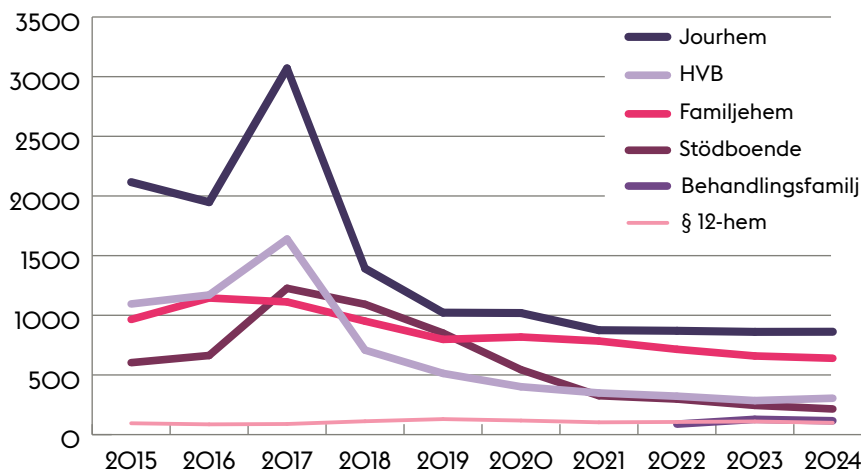

Antal barn och unga som varit placerade i heldygnsvård har legat på i stort sett samma nivå de senaste fem åren.

Stödboende

Med stödboende avses en verksamhet som tar emot enskilda i åldern 16–20 år i ett eget boende med individanpassat stöd. Syftet med placeringsformen är att, under trygga former, träna och förbereda den unge för ett självständigt boende och vuxenliv. Stadsdelsnämnderna har under 2024 placerat 215 barn och unga i stödboende. Under 2023 placerades 245 barn och unga i stödboende. I dessa siffror ingår även ensamkommande barn och unga.

Figur 3:6: Antal unika barn placerade i heldygnsvård under perioden 2015–2024. (Källa: Nyckeltal inrapporterade till SLK från stadsdelsförvaltningarnas enheter för barn och unga)

Figur 3:6 visar utvecklingen gällande placeringar av unika barn och unga i heldygnsvård under den senaste tioårsperioden. I diagrammets siffror ingår även ensamkommande barn och unga. Det höga antalet placeringar under åren 2015–2018 har sin grund i den stora ökningen av antalet ensamkommande barn till Sverige under dessa år. Därefter har antalet ensamkommande barn som kommit till Sverige minskat.

Tabell 3:14 Antal vård dygn för barn och unga som varit placerade i heldygnsvård fördelat på stadsdelsnämnd och placeringsform 2024. (Källa: Nyckeltal inrapporterade till SLK från stadsdelsförvaltningarnas enheter för barn och unga)

Stadsdelsnämnd	§12-hem	HVB	Jourhem	Familjehem	Stödboende	Behandlingsfamilj
Järva	3 242	7 541	33 072	35 410	6 947	7 761
Hässelby-Vällingby	716	3 725	15 800	30 278	1 964	406
Bromma	291	739	5 923	13 776	1 337	0
Kungsholmen	188	763	2 266	2 535	1 356	407
Norra Innerstaden	813	463	3 196	4 693	1 579	924
Södermalm	29	920	4 739	12 087	2 419	301
Enskede-Årsta-Vantör	1 055	6 109	19 454	29 220	8 030	289
Skarpnäck	0	2 429	5 120	8 076	901	0
Farsta	2 405	2 260	10 199	6 565	3 170	5 339
Hägersten-Älvsjö	2 301	3 620	16 282	12 722	5 322	1 610
Skärholmen	1 496	5 554	13 803	13 609	1 846	566
Totalt i staden	12 536	34 123	129 854	168 971	34 871	17 603

Ensamkommande barn ingår inte i tabellen.

Antalet vård dygn för barn och unga fördelat på stadsdelsnämnd och placeringsform kan jämföras med antalet barn och unga i tabell 3:13.

Vårdnadsöverflyttningar

Efter två års placering i samma familjehem ska socialtjänsten särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om vårdnadsöverflyttning hos tingsrätten enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken (1949:381), FB, till familjehemmet. Därefter ska vårdnadsfrågan övervägas årligen. Syftet med bestämmelsen är att trygga familjehemsplacerade barns juridiska situation och minska risken för att barn som har rotat sig i sitt familjehem blir uppryckt från en miljö där de har funnit sig tillrätta och känner större trygghet och förankring än i sitt ursprungliga föräldrahem. Barnet ska ha en så stark bindning till familjehemmet att en återförening mellan barnet och dess biologiska föräldrar ter sig orealistisk och att det är uppenbart bäst för barnet att det rådande förhållandet i familjehemmet får bestå.

Vid en vårdnadsöverflyttning blir familjehemsföräldrarna särskilt förordnade vårdnadshavare för barnet. Antalet verkställda beslut om vårdnadsöverflyttning i Stockholms stad har varierat mellan 14 och 47 de senaste tio åren. Det högsta antalet vårdnadsöverflyttningar genomfördes år 2024 och det lägsta antalet år 2020. Under 2023 gjordes 15 vårdnadsöverflyttningar och motsvarande siffra för 2024 är 47.

Tvångsvård av barn och unga

LVU är en skyddslagstiftning som reglerar tvångsvård av barn och unga under 21 år och syftar till att samhället ska kunna fullgöra sin skyldighet att tillgodose barns och ungas behov av skydd, stöd och behandling. LVU är ett komplement till SoL när nödvändig vård inte kan genomföras med samtycke från barnet/den unga och dennes vårdnadshavare. Vård enligt LVU kan beslutas på grund av missförhållanden i barnets hem (2 § LVU) eller på grund av den unges eget beteende (3 § LVU).

Under åren 2015 till 2022 varierade antalet unika barn och unga i Stockholms stad som omhändertogs med stöd av LVU mellan 220 och 365. Under 2024 omhändertogs 314 barn och unga. Motsvarande siffra år 2023 var 313.

Tabell 3:15 Antal barn och unga med beslut enligt LVU under åren 2022–2024.

(Källa: Sociala system)

Ålder	2022	2023	2024
0–11 år	297	276	307
12–17 år	310	357	330
18–20 år	108	124	137
Totalt i staden	715	757	774

Totalt har 774 barn och unga omfattats av någon form av beslut enligt LVU under 2024. I siffran ingår barn och unga som varit placerade enligt LVU under hela året samt barn och unga som varit placerade enligt LVU några enstaka dagar. Vidare ingår barn och unga som placerats enligt LVU under året samt barn och unga som varit placerade enligt LVU sedan många år tillbaka. Motsvarande antal var 757 barn och unga under 2023. Andelen flickor och pojkar med LVU-beslut har varit relativt konstant under de senaste åren, drygt 40 procent är flickor och cirka 60 procent är pojkar. År 2023 uppgick andelen flickor till 41 procent och andelen pojkar till 59 procent och detsamma gällde för år 2022. Under 2024 har det skett en liten förändring då andelen flickor med LVU-beslut ökat till drygt 44 procent medan andelen pojkar minskade till drygt 55 procent.

Tabell 3:16 Antal beslut enligt LVU under åren 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Beslutsgrund LVU	2022	2023	2024
Ansökan: Miljö (2§)	134	169	159
Ansökan: Eget beteende (3§)	75	80	96
Ansökan 2§ + 3§	19	23	21
Omedelbart omhändertagande (6§)	262	258	267
Placering (11§)	572	598	645
Upphörande (21§)	183	186	187
Umgängesbegränsning (14§ 1p)	110	99	92
Hemlighållande av vistelseort (14§ 2p)	67	64	64
Flyttningsförbud (24-31§§)	22	34	8
Förebyggande insatser (22§)	*	4	0
Provtagning inför umgänge (32 a §)	*	4	4
Provtagning inför upphörande (32 b §)	0	0	0
Uppföljning av avslutad vård (21b §)	8	24	31
Beslut om utreseförbud enligt (31 § a-i)**	-	-	15

* Antal under 4 redovisas ej.

** - = ingen uppgift, beslut om utreseförbud har varit möjligt att registrera i sociala system från maj 2024.

Samtliga beslut som redovisas i tabell 3:16 gäller de 774 barn och unga som redovisas i tabell 3:15. Besluten är fattade inom ramen för den vård som bedrivs med stöd LVU. Antalet placerade barn och unga som vårdas med stöd av 2 § LVU (fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet) har minskat. Antalet barn och unga som vårdas enligt 3 § LVU (den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende) har ökat. Även antalet omedelbara omhändertaganden enligt 6 § LVU har ökat mellan åren 2023 och 2024. Ansökan om vård med stöd av LVU med hänvisning till 2 § LVU är fortsatt vanligare än ansökan med stöd av 3 § LVU.

Ansökan om vård på grund av missförhållanden i hemmet (2 § LVU) gjordes under 2023 oftare för flickor (92) än för pojkar (67). Motsvarande antal för 2023 var 86 flickor och 83 pojkar. Ansökan om vård på grund av eget beteende (3 § LVU) var betydligt vanligare för pojkar (75) än för flickor (21). Motsvarande antal under 2023 var 65 pojkar och 15 flickor. Ansökan om vård både på grund av missförhållanden i hemmet och på grund av eget beteende (2 § + 3 § LVU) gjordes för totalt nio flickor och tolv pojkar under 2024. Det innebär en minskning om två barn och unga sedan föregående år. Ansökningar om vård på grund av eget beteende var fördelade från 12–20 år för barn och unga (både pojkar och flickor). Ansökningar om omedelbart omhändertagande var vanligare för pojkar (142) än för flickor (125). Inom åldersgruppen 15–17 år gjordes flest ansökningar om omedelbart omhändertagande (82) och minst antal ansökningar gjordes inom åldersgruppen 18–20 år (31). Detsamma gällde föregående år.

Tabell 3:17 Antal barn med beslut enligt LPBSB under perioden 1 april–31 december 2024. (Källa: Sociala system)

Ålder	2024*
0–11 år	45
12–17 år	5
Totalt i staden	50

* Avser perioden 1 april – 31 december 2024

Sedan den nya lagen trädde i kraft den 1 april 2024 har 50 barn omfattats av någon form av beslut enligt denna lag. Detta är inte samma antal barn som totalt haft en insats på skyddat boende då totalsumman även inkluderar de placeringar som sker med bäge vårdnadshavarnas samtycke enligt SoL.

Tabell 3:18 Antal beslut enligt LPBSB under perioden 1 april–31 december 2024.

(Källa: Sociala system)

Beslutsgrund LPBSB	2024*
Ansökan till FR (3 kap 1 §)	14
Omedelbart beslut (4 kap 1 §)	50
Placering (5 kap 1 §)	47
Omedelbart upphörande (4 kap 8 §)	25
Omedelbart hemlighållande/umgängesbegränsning (5 kap 5 §)	14
Hemlighållande vistelseort (5 kap 4 § 1 st p 1)	34
Umgängesbegränsning (5 kap 4 § 1 st p 2)	35
Avvisa framställning (5 kap 7 §)	0
Avvisa framställning (7 kap 2 §)	0
Insats upphör (7 kap 1 §)	15
Övriga beslut enligt LPBSB	15

* Avser perioden 1 april – 31 december 2024

Totalt har 249 beslut enligt LPBSB fattats i staden under ovanstående period och besluten gäller de 50 barn som redovisas i tabell 3:17. Besluten är fattade inom ramen för insats i form av placering i skyddat boende enligt LPBSB. Beslut enligt LPBSB kan bara fattas om samtycke saknas från den vårdnadshavare som barnet inte är placerad tillsammans med. När samtycke finns fattas beslut om placering i skyddat boende enligt SoL. Dessa beslut finns inte med i ovanstående tabell. Det vanligast förekommande beslutet som fattades enligt LPBSB under perioden var att omedelbart bevilja insats enligt 4 kap. 1 §. Därefter har 14 beslut fattats om att gå vidare med att ansöka om insats enligt 3 kap. 1 § LPBSB hos förvaltningsrätten. Detta kan tyda på att staden har haft många korta placeringar om maximalt sex veckor eller att placeringarna har fortsatt med samtycke enligt SoL efter det omedelbara beslutet enligt LPBSB.

Unga lagöverträdare

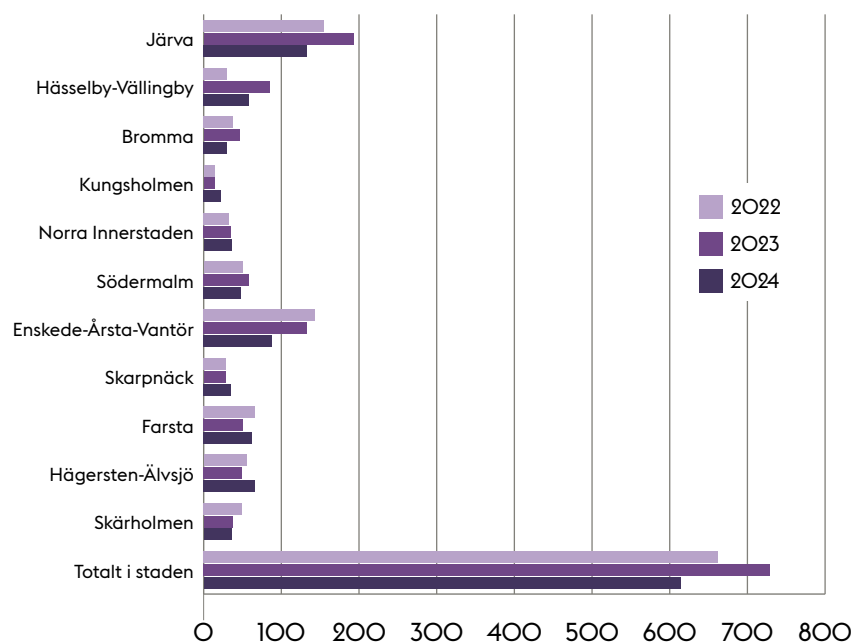
Lagföringsbeslut gällande barn och unga (15–20 år) utgör 18 procent av alla lagföringsbeslut, trots att åldersgruppen endast utgör åtta procent av den straffbara befolkningen. Sedan 2022 har andelen lagföringsbeslut i den lägre åldersgruppen, 15–17 år, ökat med tio procent vilket är den största ökningen sett till samtliga åldersgrupper.¹⁷

Yttranden

Det är relativt vanligt att unga både begår och själva blir utsatta för brott. I figur 3:7 redovisas antalet beslut om att lämna yttranden enligt LuL. Det är polismyndigheten, åklagare eller tingsrätt som fattar beslut om att inhämta yttrande från socialnämnden när barn är misstänkta för brott. Yttranden enligt LuL är att betrakta som mindre utredningar där socialtjänsten ska yttra sig om den unges levnadsförhållanden och hälsa samt tidigare kriminalitet och eventuella vårdbehov. Yttrandet lämnas därefter till polismyndigheten eller åklagare och utgör ett viktigt underlag i barnets rättsliga process. Eftersom yttranden lämnas när ett barn är misstänkt för brott används antalet yttranden som en indikator på graden av ungdomsbrottlighet i en stadsdelsnämnd.

¹⁷ www.bra.se

Figur 3:7 Antal beslut om att lämna yttrande enligt LUL fördelat på stadsdelsnämnd under åren 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Normmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra Innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna. Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna.

Jämfört med år 2022 och år 2023 skrevs färre yttranden i staden under 2024. Det skrivs fler yttranden i ytterstadens stadsdelsnämnder än i innerstadens stadsdelsnämnder vilket sannolikt beror på att ungdomsbrottsligheten tenderar att vara högre i socioekonomiskt utsatta områden. Unga personer i ytterstadsområden är, jämfört med unga i innerstadsområden, mer exponerade för riskfaktorer och löper därmed högre risk att dras in i kriminalitet. Dessa riskfaktorer ser olika ut och verkar både på strukturell och på individuell nivå. Bland det mest framträdande är att ha föräldrar med låg grad av arbetsmarknadsanknytning, att själv misslyckas i skolan och att växa upp i ett konfliktfyllt hem.

Risken för att utveckla en kriminell identitet är också större om det i ens närområde finns tillgång till vapen och narkotika och om ens vänner attraheras av eller tillhör kriminella grupperingar. Den vanligaste brottskategorin bland unga brottsmisstänkta är narkotikabrott.

Ungdomsvård

Den som är under 21 år kan dömas till ungdomsvård istället för andra påföljder om hen har ett särskilt behov av vård enligt SoL eller LVU. Ungdomsvård är framförallt avsedd för ungdomar 15–17 år. Påföljden preciseras i varje enskilt fall i ett ungdomskontrakt om vården ges enligt SoL och i en vårdplan om vården ges med stöd av LVU. Påföljden kan innebära allt från att lämna urinprov under en bestämd tid till en placering på HVB eller på ett av SiS särskilda ungdomshem

Sluten ungdomsvård

Barn som begår allvarliga brott när de är i åldern 15–17 år blir oftast dömda till sluten ungdomsvård i stället för till fängelse. Detta är ett tidsbestämt straff som avtjänas enligt LSU på egna avdelningar inom SiS särskilda ungdomshem. Sluten ungdomsvård tillämpar inte villkorlig frigivning vilket innebär att ett barn som döms till LSU är frihetsberövad under hela strafftiden. Minimitiden för LSU är fjorton dagar och maxtiden fyra år.

År 2024 avtjänade sammanlagt 31 barn och unga från Stockholms stad en påföljd enligt LSU vid något av SiS ungdomshem. Av dessa var 21 nya placeringar under året. Detta är en stor ökning från 2022 och 2023 då fem respektive tretton barn och unga avtjänade en påföljd enligt LSU. Fler barn och unga döms för grova brott vilket troligen beror på den rekrytering av minderåriga som pågår inom den organiserade brottsligheten.

Mellantvång

Mellantvång enligt 22 § LVU är ett lagrum som ger socialtjänsten möjlighet att bevilja insatser utan samtycke från den unga. Lagrummet skapades för att verka förebyggande och nå de barn och unga som inte samtycker till insatser enligt SoL, men som inte heller bedöms uppfylla kriterierna för vård enligt LVU. Möjligheten till mellantvång är tänkt att öka den unges motivation att förändra sin livssituation och sluta begå brott samt förebygga behov av placering. Under 2024 fattades inga beslut i staden om mellantvång enligt 22 § LVU jämfört med fyra beslut år 2023.

Ungdomsövervakning

Ungdomsövervakning är en påföljd som trädde i kraft den första januari 2021 och som bland annat innefattar hemarrest under helger samt att följa givna regler om var den unge får vistas eller inte får vistas. Detta kontrolleras med elektronisk övervakning (fotboja). Påföljdens målgrupp är i huvudsak unga personer mellan 15–17 år som antingen begått allvarliga brott eller som dömts för upprepade brottslighet. Kriminalvården (frivården) är ansvarig huvudman för att beslut om ungdomsövervakning verkställs och påföljden ska genomföras i nära samverkan med socialtjänsten.

Under åren 2021–2022 verkställdes sammanlagt 14 domar gällande ungdomsövervakning för personer hemmahörande i Stockholms stad och under 2023 verkställdes 12 domar. Under år 2024 verkställdes 20 domar gällande ungdomsövervakning för personer från Stockholms stad.

Ungdomstjänst

Ungdomstjänst är en påföljd för unga lagöverträdare och en obligatorisk uppgift för kommunerna att tillhandahålla. Ungdomstjänst är tänkt som ett påföljdsalternativ i stället för böter eller fängelsestraff för barn och unga i åldern 15–21 år som begått brott men som saknar eller enbart har ett begränsat vårdbehov.

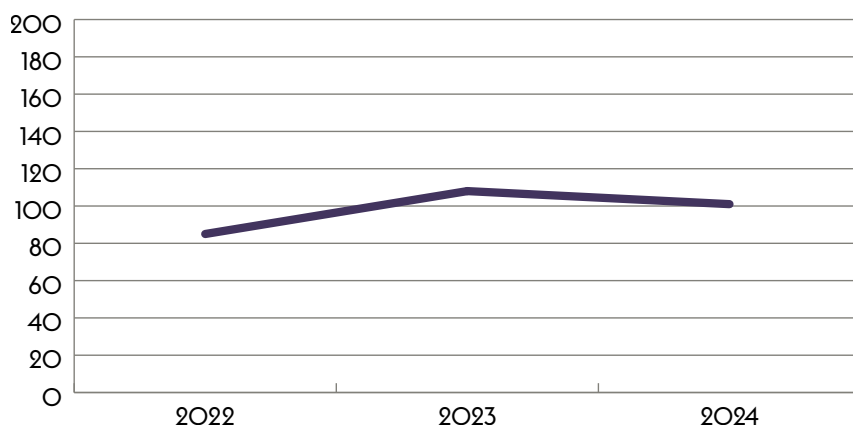
Den som dömts till ungdomstjänst avtjänar sitt straff genom att arbeta mellan 20 och 150 timmar. Arbetet är oavlönat, sker exempelvis i en förening eller inom en ideell organisation och är oftast förlagt så att det inte inverkar negativt på barnets eller den ungas skolgång.

Under 2024 var 101 ungdomar inskrivna vid Stockholms ungdomstjänst vilket är en minskning jämfört med föregående år men högre än år 2022. Av de barn och unga som var inskrivna vid Stockholms ungdomstjänst 2024 var 20 flickor och 81 pojkar.

Antalet barn och unga dömda till LSU steg kraftigt jämfört med 2023.

Figur 3:8 Antal domar om ungdomstjänst vid Stockholms ungdomstjänst 2022–2024. (Källa: Stockholms ungdomstjänst)

Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP)

SKKP är en insats som tillhandahålls centralt i staden via Område öppenvård. Barn och unga kan dömas till SKKP inom ramen för ungdomsvård. Insatsen preciseras då i ett ungdomskontrakt. SKKP kan också ges på frivillig väg och som mellantvång med stöd av 22 § LVU.

Under år 2024 tog 84 unga personer del av insatsen SKKP jämfört med 87 personer 2023. Av de som tog del av insatsen 2024 var 77 procent pojkar och 23 procent flickor. Jämfört med år 2023 är andelen flickor betydligt större. Bland pojkarna var det 31 personer som dömdes till insatsen och 29 som genomförde den frivilligt. Bland flickorna var det åtta personer som dömdes till insatsen och åtta personer som genomförde den frivilligt. Ett fåtal av de personer som beviljats SKKP har inte tagit del av hela insatsen utan endast genomfört behandlingsprogrammet Repulse.¹⁸ Medelåldern för de flickor som fick SKKP var något högre än för pojkarna.

¹⁸ Repulse är en strukturerad metod som tar sin utgångspunkt i ett kognitivt förhållningssätt, social inlärningsteori och utvecklingspsykologiska kunskaper om barns utveckling och mognad. Metoden genomförs i en samtalsserie av individuella samtal med psykoedukativa inslag i kombination med social färdighetsträning (www.socialstyrelsen.se).

Ensamkommande barn och unga

Med ensamkommande barn avses ett barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilt från båda sina föräldrar eller annan ställföreträdare.¹⁹ Med ensamkommande unga avses personer som kommit till Sverige som ensamkommande barn och som efter det har fyllt 18 men inte 21 år. Ensamkommande barn kan ansöka om asyl eller tillfälligt skydd enligt massflyktindirektivet vid ankomsten till Sverige eller i ett senare skede när de påträffas av myndigheter. De kan också överföras till Sverige som kvotflyktingar. En kvotflykting har uppehållstillstånd redan när hen anländer till Sverige.

Socialtjänstens ansvar för handläggningen sker på i princip samma sätt som för andra barn som är i behov av socialtjänstens insatser.

Antal ensamkommande barn har förändrats över tid

Antalet ensamkommande barn som sökt skydd i Sverige har minskat över tid sedan 2015 med undantag för 2022. Under 2022 var det 1 518 ensamkommande barn och unga som togs emot i Sverige vilket var nästan tre gånger så många som under 2021. Ökningen var till största delen en konsekvens av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Under 2024 tog Sverige emot totalt 497²⁰ ensamkommande barn varav 214 kom från Ukraina, fem barn var kvotflyktingar och resterande barn asylsökande. Antalet ensamkommande barn som sökt skydd i Sverige under 2024 var ungefär samma som föregående år. Det är fortfarande väldigt få sett ur ett tioårs perspektiv då det varierat från 35 369 barn (2015) till 492 barn (2023).

Majoriteten av de ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige under 2024 var pojkar i åldern 13–17 år med ursprung i Syrien, Afghanistan, Marocko och Somalia. Flickorna utgjorde 25 procent och totalt var 13 procent av barnen under 13 år. I gruppen ensamkommande barn från Ukraina som sökt skydd i Sverige enligt massflyktindirektivet var 21 procent flickor och cirka tre procent av barnen var under 13 år.

Utöver förändringar i migrationspolitiken har migrationen till Sverige under de senaste åren även påverkats av Covid-19-pandemin och Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. De stora variationerna av antalet ensamkommande barn som årligen mottagits i Sverige ställer höga krav på flexibilitet inom socialtjänsten. Exempel på utmaningar är att beräkna behovet av medarbetare samt att förutse behov av boendeplatser. Ytterligare en utmaning är att bevara och utveckla den samlade erfarenhet och kunskap som genererats inom socialtjänsten sedan 2015 då det anvisades över 2 000 ensamkommande barn till Stockholms stad.

Nyttillkomna ensamkommande barn och unga i Stockholms stad

Innan en kommun anvisas av Migrationsverket såsom ansvarig för ett ensamkommande barn har den kommun där barnet först påträffas, *ankomstkommunen*, ansvar för barnet.

Socialjouren ansvarar för de ankomstbarn som anländer till staden utan någon anhörig och som inte heller har någonstans att bo vid ankomsten. Under 2024 tog socialjouren emot fem barn som gav sig till känna i staden. Detta jämfört med 17 barn under 2023. Ankomstfasen varar vanligtvis några få dagar innan barnet anvisas till ansvarig kommun.

19 Med att en vuxen person har trätt i förälders ställe avses enligt förarbetena att personen i fråga på grund av lagen eller sedvanan i den stat där barnet senast hade sin hemvist har ställning som vårdnadshavare för barnet (Socialstyrelsen 2020).

20 Källa: Migrationsverket.

40

Stockholms stad anvisades totalt 40 ensamkommande barn under 2024. Av dessa var 27 barn från Ukraina och 13 barn var asylsökande. Inget ensamkommande barn var kvotflykting.

Tabell 3:19 Antal årligen nytillkomna ensamkommande barn totalt samt uppdelat på asylsökande, massflyktingar och kvotflyktingar.

(Källa: Migrationsverket)

År	Asylsökande	Massflyktingar	Kvotflyktingar	Totalt antal anvisningar
2022	25	105	5	135
2023	16	25	0	41
2024	13	27	0	40

Under 2024 anvisades totalt 40 ensamkommande barn till Stockholms stad, vilket är ungefär samma siffra som 2023. Av dessa var 27 barn från Ukraina som sökt skydd enligt massflyktingdirektivet och 13 barn var asylsökande. Inget ensamkommande barn som var kvotflykting anvisades till staden.

Socialjouren fördelar anvisningar till stadsdelsnämnderna i Stockholms stad genom en turordningslista. Om barnet har anknytning till en vuxen närstående som vistas i staden går anvisningen till socialtjänsten i den stadsdelsnämnd där den vuxne vistas. Majoriteten av de ensamkommande barnen från Ukraina som sökt skydd i Sverige kommer tillsammans med en medsökande eller medföljande vuxen och anvisades i mycket hög grad utifrån anknytning. Av anvisningarna avseende ensamkommande barn till Stockholms stad fördelades cirka 90 procent²¹ till stadsdelsnämnderna utifrån anknytning. Det är en liknande andel som under 2023. Före massflyktingdirektivet aktiverades till följd av Rysslands militära invasion av Ukraina, var motsvarande andel cirka 33 procent (2021). Det innebär att fördelningen av antalet anvisningar av ensamkommande barn mellan stadsdelsnämnderna i Stockholms stad har varit mer ojämn de senaste åren än det varit tidigare år.

Aktuella ensamkommande barn samt placeringsformer

Parallellt med att antalet nytillkomna ensamkommande barn har minskat har många av de som tidigare ingått i målgruppen blivit äldre och avslutats inom socialtjänstens verksamhetsområde barn och unga. Det innebär att det totala antalet aktuella ensamkommande barn och unga har minskat från år till år.

I tabell 3:17 visas antal ensamkommande barn per placeringsform under perioden 2022–2024. I kolumnerna för 2022–2023 saknas majoriteten av de barn och unga från Ukraina som under dessa år placerats hos närstående.²² Detta innebär att kolumnen avseende asyl/massflyktingar 2022–2023 är ofullständig. Från och med 2024 återfinns de flesta ensamkommande barn från Ukraina i kolumnen TUT/PUT (tillfälligt/permanent uppehållstillstånd) i och med att de flesta massflyktingar nu har kunnat få ett personnummer, bli folkbokförda, och inte längre omfattas av lag (1994:37) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Det statistiska underlaget påverkas även av att en insats avseende ett ensamkommande barn behöver omregistreras i stadens sociala system när ett placerat asylsökande barn får uppehållstillstånd. Ett och samma barn kan under samma år ha varit placerat i flera olika placeringsformer vilket också har betydelse för det statistiska utfallet. Uppgifterna kan trots ovanstående, ge vägledning om vilka placeringsformer som varit vanligast för målgruppen.

²¹ Källa: statistik från Socialjouren.

²² En *tillfällig placering i barnets eller den unges nätverk* är ingen reglerad placeringsform enligt SoL. I stadens sociala system saknas i nuläget en kod som kan användas när ett sådant beslut registreras. För att det ska vara möjligt att registrera en insats i form av *familjehem* krävs att familjehemsföräldern har ett svenskt personnummer vilket kräver folkbokföring i Sverige. Massflyktingar från Ukraina kunde innan 1 juli 2024 inte folkbokföras och kunde då inte heller få ett personnummer. Från och med 1 juli 2024 kan de flesta massflyktingar folkbokföra sig och få ett personnummer.

Tabell 3:20 Antal ensamkommande barn och unga per placeringsform
2022–2024. (Källa: Sociala system)

Placeringsformer	2022		2023		2024	
	Asyl/ massflyktingar	TUT/PUT	Asyl/ massflyktingar	TUT/PUT	Asyl	TUT/PUT**
Jourhem	50	39	34	26	30	16
Familjehem	21	69	14	53	11	41
Stödboende	12	64	5	45	4	25
HVB	21	15	13	9	10	6
SiS ungdomshem	*	*	0	*	0	*
Behandlingsfamilj***	-	-	-	-	0	0

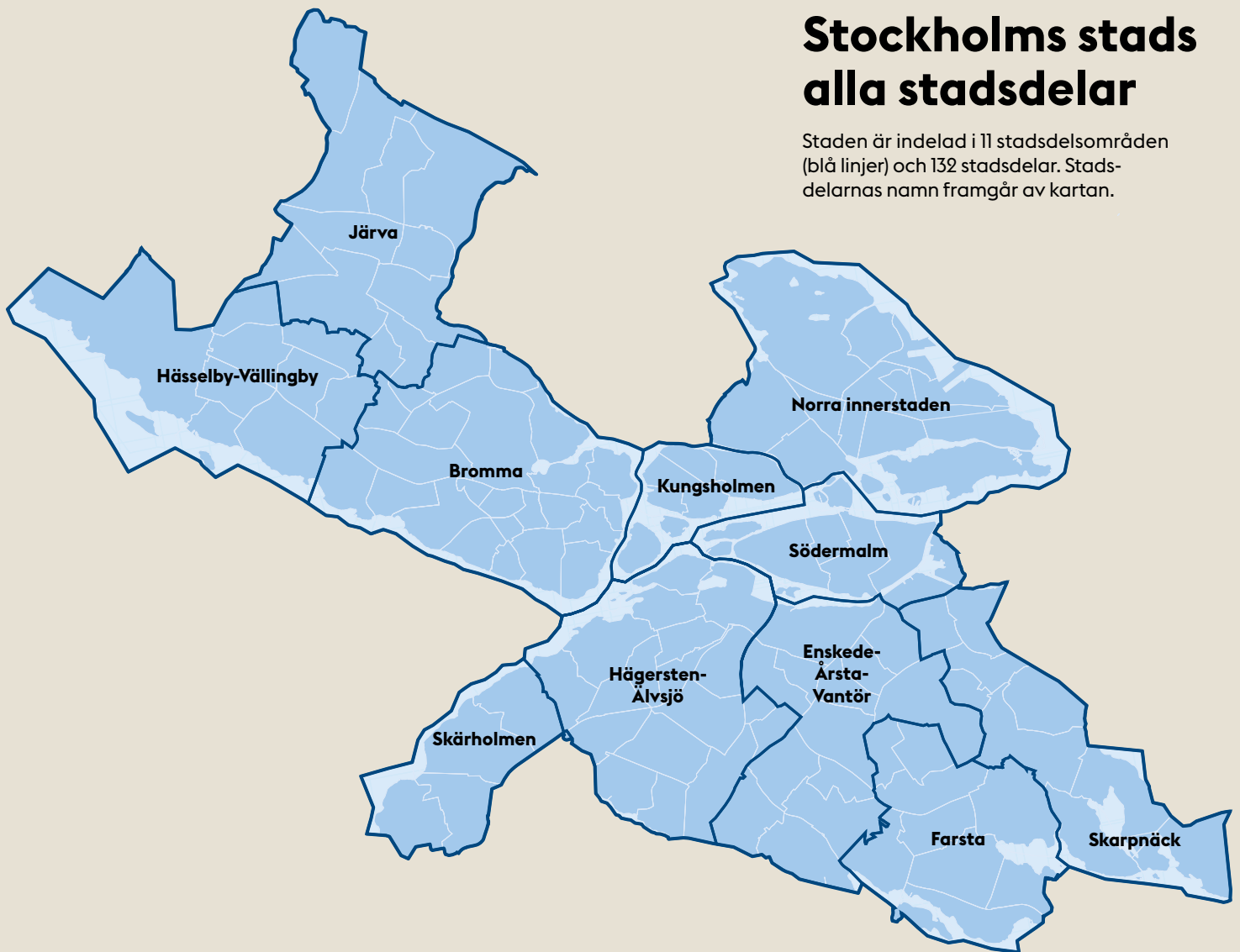
* Antal under 4 redovisas ej.
 ** Från 1 juli 2024 kan många av massflyktingarna folkbokföra sig och har då registrerats i Sociala system som TUT/PUT.
 *** - = ingen uppgift, beslut om utreseförbud har varit möjligt att registrera i sociala system från maj 2024.

För ensamkommande barn och unga som har uppehållstillstånd (PUT eller TUT)²³ är familjehem fortsatt den vanligaste placeringsformen. Av de placerade barnen med uppehållstillstånd så är 46 procent i familjehem och 28 procent i stödboenden. Få av de barn och unga som har uppehålls- tillstånd var under 2024 placerade på HVB eller på SiS ungdomshem. Sett till ensamkommande barn och unga som är asylsökande var jourhem den vanligaste placeringsformen under 2024.

23 Permanent uppehållstillstånd (PUT). Tidsbegränsat uppehållstillstånd (TUT).

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 11 stadsdelsområden (blå linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

BBIC	Barns behov i centrum	i.u	Inga uppgifter	POM	Prostitution och människohandel
BMM	Barnmorskemottagning (tidigare MVC – mödravårdscentral)	IVO	Inspektionen för vård och omsorg	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
BoU	Barn- och ungdomsenheterna	KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	PUT	Permanent uppehållstillstånd
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	KBT	Kognitiv beteendeterapi	RKA	Rådet för kommunala analyser
BSFT	Brief Strategic Family Therapy, Kort strategisk familjeterapi	KCK	Kriscentrum-Kruton	RVC	Relationsvårdscentrum
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	RVT	Relationsvårdsteam
BVC	Barnavårdscentral	LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	RÅ	Regeringsrättens årsbok
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
EU	Europeiska unionen	LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	SHIS	Stiftelsen SHIS Bostäder
FB	Föräldrabalken (1949:381)	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	SIP	Samordnad individuell plan
FL	Förvaltningslag (2017:900)	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SIS	Statens institutionsstyrelse
FN	Förenta nationerna	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	Skoll	Skollag (2010:800)
FoT	Försöks- och träningslägenhet	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
FUT	Felaktiga utbetalningar	MFOF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapstöd	SKR	Sveriges kommuner och regioner
GDPR	The General Data Protection Regulation	MNKR	Miljoner kronor	SLK	Stadsledningskontoret
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen	MV	Medelvärd	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
HSL	Hälsö- och sjukvårdslag (2017:30)	MVP	Mentorer i våldsprevention	STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
HVB	Hem för vård eller boende	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)	TKR	Tusen kronor
HVH	Hem för viss annan heldygnsvård			TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
IFO	Individ- och familjeomsorgen			TÖG	Tak över huvudet-garanti
ILS	Integrerat ledningssystem			UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
IOP	Idéburet offentligt partnerskap			VINR	Väld i nära relation
IPS	Individual placement and support				

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2024

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

